

PURTSE
ARUKA KÜLA STRATEEGIA
2021-2035

Koostatud Leader koostööprojekti „Arukad külad“ raames

Purtse 2021

SISUKORD

SISUKORD.....	2
EESSÕNA.....	3
1. SISSEJUHATUS.....	4
2. SIDUSRÜHMADE KAASAMINE	5
2.1. Sihtrühmade kaasamine.....	5
2.2. Partnerite kaasamine	6
2.3. Kodanike teavitamine.....	6
3. KÜLA AJALUGU, ISELOOMUSTUS JA ANALÜÜS	7
3.1. Küla ajalugu	7
3.2. Küla iseloomustus	8
3.7. Sidusrühmade vajadused	13
3.8. Seosed teiste arengukavadega	14
3.9. SWOT analüüs	17
3.10. Fookusteemad.....	19
4. SEKKUMISLOOGIKA	20
4.1. Üldine eesmärk.....	20
4.2. Arengueesmärgid	20
4.3. Strateegia skeem.....	21
4.4. Tegevussuunad ja arukad lahendused	22
5. JUHTIMINE JA SEIRE	24
5.1. Eesmärkide saavutamise maatriks.....	24
5.2. Tegevuskava seire maatriks	25
LISAD	27
Lisa 1. Küsitlusleht.....	27
Lisa 2. Mõttetalgute SWOT-analüüs.....	28
Lisa 3. Jõuluaegne mõttemadin	29

EESSÕNA

Purtse on ajalooline küla Ida-Virumaal Tallinn-Narva maantee ääres oma sadama, mereranna, jõe ja linnusega. Purtse on olnud läbi ajaloo oluline merevärv ja kaubanduse- ja salakauba keskus, kus on elanud vägevad mehed, kes on olnud nii kalurid, kaupmehed, salakaubitsejad kui sõjamehed. Tänapäevane Purtse on rahulikum ja privaatsem aga sama ettevõtlik ja toimekas.

Aruka küla strateegia on pikaajaline ühine kokkulepe kogukonna vahel, millega soovitakse suurendada kokkukuuluvust ja kogukonnatunnet, parandada koostööd omavalitsusega, edendada ettevõtlust ja elukeskkonda. Strateegia on Purtse küla ühiste eesmärkide ja vajalike tegevuste elluviimise aluseks olev dokument, mis sisaldab olukorra kirjeldust ja analüüsi, arengueesmärke ja tegevuskava.

Ühiselt on küla arendatud juba paarkümmend aastat – Purtse külaselts sai 10. detsembril juba 22 aastaseks. Uus põlvkond on peale tulnud ja nüüd on vajadus edasi tegutseda Aruka külana, kes on teadlik kohalikest arenguväljakutsetest ja -potentsiaalidest, teeb koostööd nii kogukonnas kui kaasab uusi koostööpartnereid, otsib ja rakendab nutikaid ning jätkusuutlikke lahendusi oma kodukoha arendamisel.

Meie märksõnadeks on ühtne kogukond, rahulik ja turvaline elukeskkond, ettevõtlikud elanikud ja uhkus oma kodukoha üle. Soovime leida uut inspiratsiooni küla arenguks ja kogukonnatunde süvendamiseks, parandada teenuste kättesaadavust ja lahendada elukeskkonnaga seonduvaid kitsaskohti. Ideaalis soovime olla isemajandav ja vabaenergia baasil toimetav kogukond.

1. SISSEJUHATUS

Eestis korraldavad kohaliku tasandi juhtimist ja haldust kohalikud omavalitsused. Aastal 2017 läbi viidud haldusreformist on Eestis 79 kohalikku omavalitsust, mis jagunevad 15 linnaks ja 64 vallaks. Need jagunevad omakorda asustusüksusteks, milleks võivad olla linnad, külad, alevikud ja alevid. Suurusest olenemata peavad omavalitsused täitma kõikjal Eestis samu ülesandeid ning pakkuma elanikele ühesuguseid ja sama kvaliteeditasemega teenuseid.

Haldusreformi järel muutusid omavalitsused nii finantsiliselt kui ka administratiivselt küll võimekamateks, kuid juurde tuli hulgaliselt ka uusi tegevusi ja kohustusi, millega kaasnes ka seoste vähenemine piirkonna külade ja kogukondadega. Omavalitsustele on suurenenud territoorium omamoodi väljakutseks, mistõttu tuleb neil leida innovatiivseid lahendusi, et säiliks vallakeskuse ja kaugemate külade side.

Purtse ajalooline küla asub Ida-Virumaal Lüganuse vallas, Soome lahe rannikul. Küla läbib Tallinn-Narva riigimaantee ning Purtsest voolab läbi Purtse jõgi, mis poolitab küla kaheks. Erinevatest ajastutest ja riigikordadest hoolimata on siinkandis ikka aktiivsed inimesed elanud. Purtse Külaselts loodi juba 10.12.1999.

Aruka küla strateegiat hakati koostama 2021 augustis. Moodustati juhtgrupp, viidi läbi arutelud külaseltsi liikmetega, küsitleti kohalikke elanikke, koguti infot ja taustaandmeid elanike vajaduste ja küla tugevuste-nõrkuste-võimaluste kohta, tehti analüüse.

Arukas küla on meie jaoks jätkusuutlik maapiirkond ja kogukond, mis tegeleb nii oma olemasolevate tugevuste ja väärtustega kui arendab välja uusi võimalusi tähistades traditsioonilisi ja uusi võrgustikke ja teenuseid digitaalse tehnoloogia ja innovatsiooni abil ning lõigatakse senisest enim kasu vajalikest teadmistest. Eesmärk on tõsta kohalike elanike ja ettevõtete heaolu.

2. SIDUSRÜHMADE KAASAMINE

2.1. Sihtrühmade kaasamine

Purtse Aruka Küla strateegia koostamine algas 2021.a. augustis. Vajaduste kaardistamisse kaasati kõik elanikud ning aruteludes said osaleda kõik soovijad.

- 03.08.2021 külaseltsi esindajate koosolek Purtses, kus tutvustati Aruka küla tähendust ja projekti, kuidas kaasata elanikke ja kaardistada nende vajadused.
- Augusti jooksul viidi läbi küsitlus nii veebis kui paberlehel küsitluslehtede abil kohalikus kaupluses, avaldati infot küla Facebooki grupis kui kohalikus ajalehes, käidi uksele ja täideti küsitlusi intervjuude kaudu (Küsitlusleht Lisa 1).
- 13.09.2021 osaleti Arukate külade koolitusel, kus anti ülevaade külade olukorra ja vajaduste kaardistamisest, arutati, mida peaks aruka küla strateegia sisaldama ja kuidas kaasata ja informeerida kogukonda.
- Septembris ja oktoobri analüüsi kogutud infot ja piirkonda puudutavaid arengukavasid.
- 20.10.21 osaleti Arukate külade koolitusel, kuidas visualiseerida, turundada ja kommunikeerida,
- 21.10.21 osaleti Arukate külade koolitusel, kuidas teha SWOT analüüsi ning tutvuti kahe Euroopa aruka küla näitega.
- 3.11.2021 ja 10.11.2021 toimusid grupiarutelud ja SWOT analüüsi koosolek (Mõttetalgude SWOT Lisa 2).
- 26.11.2021 osaleti Arukate külade koolitusel, kus räägiti nutikatest lahendustest turismis ning vajaduspõhisest ühistranspordist.
- 10.12.2021 osaleti Arukate külade koolitusel, kus tutvustati Euroopa arukate külade erinevaid lahendusi kogukonnale vajalikuks infovahetuseks ja arutati, kuidas saada arukaks külaks.
- 12.12.2021 toimus külarahva ühine jõuluistung, kus tutvuti omavahel ja arutati, mis tehtud ja millised on tulevikuplaanid ning millised on meie ressursid-võimalused-takistused. Kasutasime lumememmet meetodit, kus lumemehe kõige alumisele pallile panime kirja meie olemasolevad ressursid. Keskmise palli tähistas võimalusi ning

lumememme pähe mahtus tarkus – kes ja mida külas teha oskab. Lumememme vasak käsi kirjeldab ettevõtmisi ja plaane, et mida oleks tore koos korraldada ning vasak käsi kirjeldas takistusi, mis meid oma tegutsemises võib tagasi hoida (Lisa 3).

- 04.02.2022 tutvustasime oma strateegia kava teistele arukatele küladele.
- 20.02.2022 arutasime külarahvaga nutikaid lahendusi ja piloottegevuse elluviimist.
- 09.03.2022 osalesime Arukate küladega nutikate lahenduste seminaril.
- 27.03.2022 koostasime külarahvaga aruka strateegia tegevuskava.

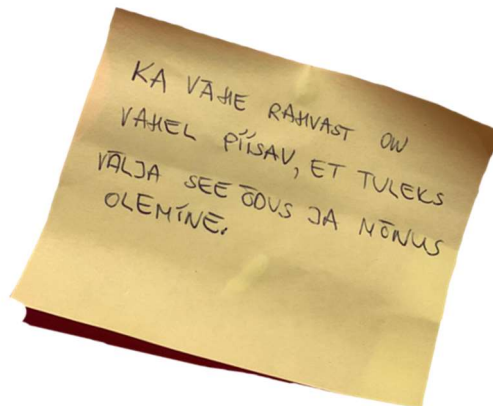
2.2. Partnerite kaasamine

Strateegia koostamisel on aktiivselt kaasa löönud kohalikud ettevõtjad (Purtse Vineerikoda OÜ, Purkse Pruulikoda OÜ, Taube Catering OÜ, EPCM Consulting OÜ, Purkse Metall OÜ, Virumaa Koostöökogu MTÜ, Viis Viimast Kalurit MTÜ), osaledes nii strateegia loomise koolitustel ja koosviibimistel kui ka pakkunud vajadusel igakülgset abi.

Arengukava elluviimisel plaanime teha koostööd ka Lüganuse vallavalitsuse, Virumaa Koostöökoguga ning võimalusel Ida-Viru Arenduskeskuse, Narva kolledži või teiste sarnaste asutustega.

2.3. Kodanike teavitamine

Külaelanikke ja kohalikku kogukonda on kogu strateegia koostamise raames informeeritud nii suust-suhu info, Facebooki grupi kui kohaliku ajalehe kaudu.

3. KÜLA AJALUGU, ISELOOMUSTUS JA ANALÜÜS

3.1. Küla ajalugu

Selleks ajaks, kui Purtse küla ilmus ajalooallikatesse, oli elu siinkandis kestnud juba vähemalt paar tuhat aastat. 1241.a. koostatud Taani hindamisraamatu Eestimaa kinnistus esineb esmakordselt Purtse nimi (Purdus, Purdis). Küla suuruseks oli toona 32 adramaad, mis oli läänistatud Ricarduse nimelisele mehele ning kuue adramaa omanik oli Taani kuningas.

Purtse mõisa on esmakordselt mainitud 1421.a. (Purdes). Liivi sõja ajal (1558 - 1583) on Purtse jõgi olnud piiriks Alutaguse ja Virumaa vahel. Kui venelased 1558.a. Narva vallutasid, suunasid nad edasise sõjategevuse Alutaguse vastu. 17. sajandi algul oli mõisamajandus raskes seisundis, sest eelnevad sõjad olid mõjunud laastavalt. Aegamööda hakkas olukord paranema ning pöörati tähelepanu Purtse jõe veejõu ärakasutamisele. Eriti intensiivne oli ehitustegevus 1669 - 1671, mil ehitati jahuveski, korrastati mõisahooned, arendati Purtse sadamas, ehitati veolaevu jne.

Mõisamajanduse rahulikule arengule tegi lõpu Põhjasõda (1700 – 1721). 1703.a. toimus venelaste laiaulatuslik rüüsteretk sh Purtse külla. Hooneid põletati ja rüüstati, kätte juhtunud talupojad löödi maha. Purtse külla jäi alles ainult üks elumaja ja last ootav naine. 1731.a. ostis Purtse mõisa Holsteini kindralmajor Otto Magnus v. Stackelberg, kelle hoolde jäi Purtse mõis kuni võõrandamiseni 1919.a.

1775.a. asutati Purtses esimene kool, mis nähtavasti ei hakanud korralikult tegutsema, sest 1786.a. teatab Lüganuse pastor Georg Salomon kooli asutamisest taas. Purtsesse oli kooli väga vaja, sest Purtse küla oli kasvanud - kokku oli 35 talu ja 20 vabadikukohta. Aga ka teise kooli eluiga jäi lühikeseks ning kohalikku kooliellu saabus üle poole sajandi kestev paus. 1850.a. Purtse kool taas asutati ning alguse sai pidev kooliharidus. Kooliteed alustas 35 poissi ja 36 tüdrukut. Koolmeister oli Samuel Palle (Pale).

Eesti Vabariigi perioodil (1918 – 1940) oli Purtses aktiivne kultuuri- ja majanduselu. Tegutsesid Purtse Noorsoo Kasvatuse Selts Linda, Purtse Laulu ja Mängu Selts „Lembitu“, Purtse Vabatahtlik Tuletõrjeselts, Masinatarvitajate Ühing, Piimaühing, Purtse-Jõesuu Kalameeste Ühing, Kaitseliit jpt.

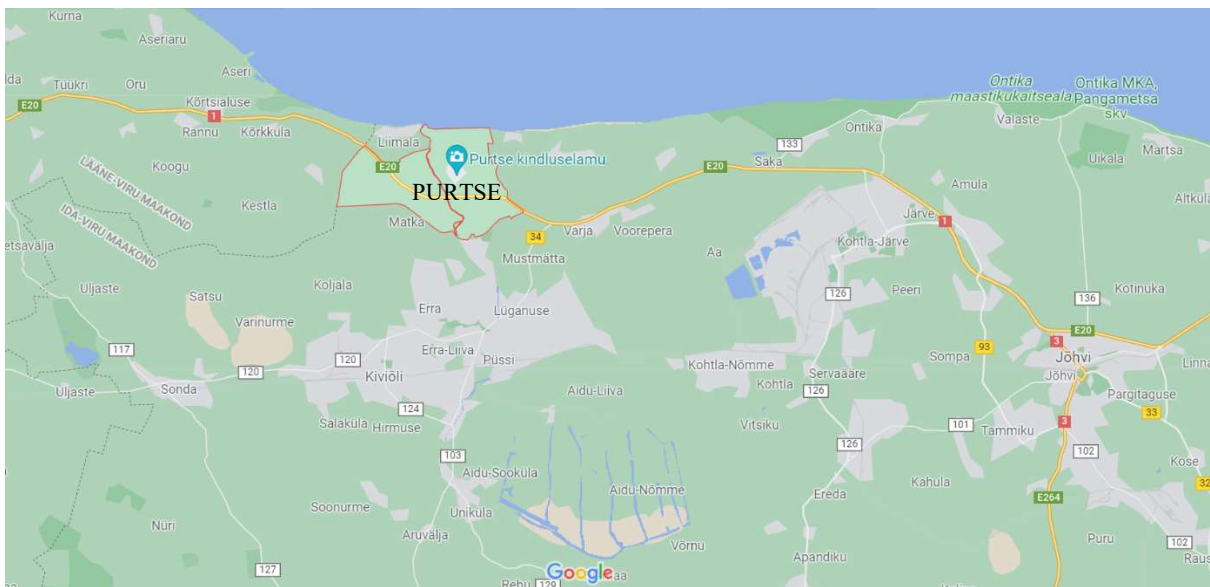
Tähtsaid isikuid, kes on sündinud Purtse külas:

- Adam Pachmann (Randalu), töötas Postimehe toimetuses, oli aastal 1920 tööhoolekandeminister, Asutava Kogu, I ja V riigikogu liige, aastatel 1930 – 1933 Narva linnapea;
- Skulptor Voldemar Melnik (Mellik), kes oli aastatel 1906 – 1908 Purtse kooli õpetaja;

- Skulptor Lembit Palm sünd.27.10.1944.

3.2. Küla iseloomustus

Purtse küla asub Ida-Viru maakonnas Lüganuse vallas, Soome lahe rannikul. Põhja piiriks on Soome laht, lõunas Matka ja Kopli külad, idas Jabara ja Mustmäta külad ning läänes on naabrigi Liimala küla ja Viru-Nigula vald. Purtse koos oma sadamaga on olnud läbi ajaloo oluline merevärv ja kaubanduse- ja salakauba keskus, kus on elanud vägevad mehed, kes on olnud nii kalurid, kaupmehed, salakaubitsejad kui sõjamehed. Tänapäevane Purtse on rahulikum ja privaatsem aga sama toimekas. Vt ka kaarti joonisel 1.

Joonis 1. Purtse küla asendiplaan (Google maps)

Purtsest voolab läbi kiirevooluline ja kärestikuline Purtse jõgi, mis poolitab küla kaheks. Varem oli Purtse jõgi Eesti üks tähtsamaid lõhede kudemispaiku, kuid jõgi reostati nõukogude ajal Kohtla-Järve ja Kiviõli põlevkivitööstuste poolt. Kuigi jõe veekvaliteet on alates taasiseseisvumisest paranenud, on probleemideks likvideerimata jääkreostus jõepõhjas ja rändetõkked. Keskkonnaministeeriumi juhtimisel viiakse ellu projekti Life IP CleanEST, et tuua elu tagasi veekogudesse, kus see on inimtegevuse tulemusel saanud kannatada. Projekti raames jääkreostus likvideeritakse, jõgi puhastatakse ja taastatakse kalade kudemisalad. Kokku on Purtse jõkke alates 2005. aastast asustatud ligikaudu 800 000 lõhe noorkala, mille tulemusel on asurkonna seisund paranemas. Kevadise suurvee ajal korraldatakse Purtse jõel ka raftingumatkasid.

Jõe suudme idapoolsel kaldal asub pika ajalooaga Purtse kalasadam. 2002. aastal lõpetas kalatehas “Viru rand” oma pikaajalise tegevuse Purtse sadamas, mille tagajärjel kadusid ka

viimased traallaevad. Seejärel hakkas sadam tasapisi lagunema. 2018. aastal sadam renoveeriti Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi toel. Nüüdseks on Purtse endisest suurest kalasadamast rannakaluritel ja merepäästel kasutada umbes üks hektar maad. Suurem osa endise Viru Ranna kompleksist kuulub eraomandisse ja on käesoleval hetkel müügis ning lahkete naabrite ootel.

Jõe suudmes asub Purtse jahtsadam, kus on 18 kaikohta kuni 40 jalastele alustele ja paadislipp. Sadamas toimetavad Tulivee rannarestoran, Tulivee salapiiritusmuuseum, kontserdikeskus ning Tulivee villa, mis pakub majutust kuni 50-le inimesele. Purtse sadama kõrval asub ka küla jaoks oluline maaliline Liimala mererand, mis on piirkonna peamiseks rekreatsioonialaks. Miljööväärne piirkond on ka Liimala küla oma hooldatud majade ja aedadega.

Purtse puhul on tegemist mitmekesise maastikukompleksiga, mis ühendab mitme ajastu märke. Küla paikneb Viru lavamaal, mis ulatub küla kõrgemal kohal keskmiselt 30 – 40 m üle merepinna. Purtse rand on idapool kivisem, läänepool liivasem. Küla pindalast on metsaga kaetud 16%. Põllumajanduslikust seisukohast on piirkonna mullad üldiselt viljakad, välja arvatud paepealsed, rähksed leetmullad ja soostunud kamarmullad. Ümbruskonna põldudel on mitmeid kultusekive, kaitse alla on võetud varase rauaaja asulakoht ja ohvriallikas.

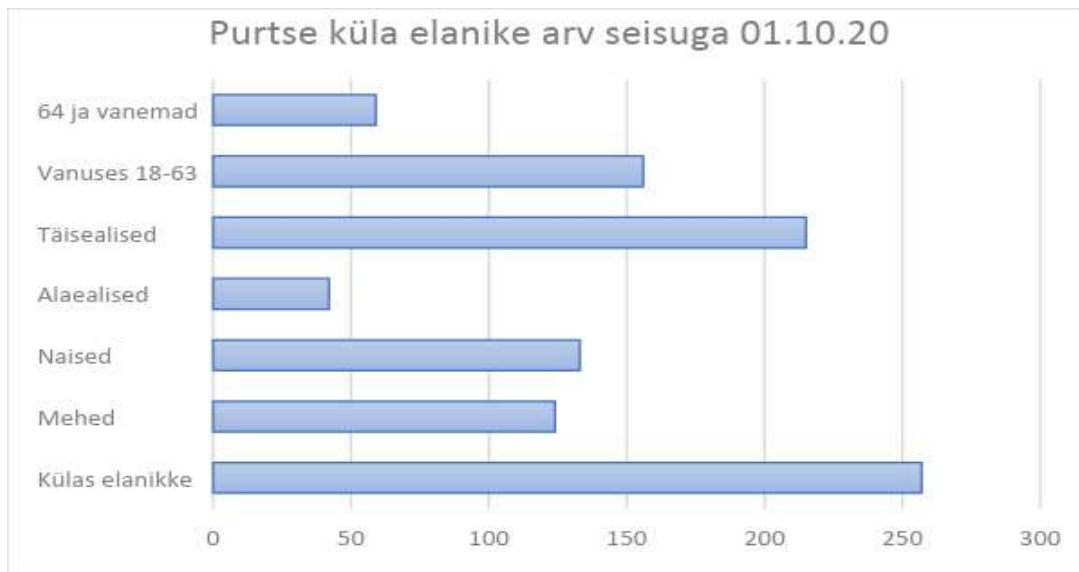
Purtse jõe Sillaoru looduslik jõekaldapaljand asub Sillaoru veskipaisust 100 m allavoolu, Tallinn-Narva mnt sillast umbes 1 km ülesvoolu. Tee viib Sillaoru paisu juurde, kust paljandini pääseb jalgsi allavoolu liikudes. Purtse jõe ääres nn Napa põldudel asub suur Napa kalmete rühm.

Tuntuimad muinasmälestised on Purtse kaks linnamäge - Tarakallas ja Taramägi. Tarakaldal ulatub paeplaatidest vall veel tänapäevalgi kuni 1,5 m kõrgusele. Purtse üheks kaunimaks objektiks on restaureeritud Purtse linnus, kus nüüd tegutseb restoran Von Taube ja mille õuel kasvab Rootsi kuninga Carl XVI Gustafi istutatud tamm.

Muinas-eestlaste pühapaik Purtse Hiimägi on ümbruskonna kõrgeim paik. Alguliselt olnud seal seitse kõrgemat istekohta – paik on varasemalt olnud kogukonna vanemate nõupidamiskoht (arvatav aeg ulatuvat II aastatuhande I poolde m.a.j.). Hiimäele rajati 1992.a. Alutaguse Memento esimehe Uno Säästla eestvedamisel Kurjuse Ohvrite Leinapark.

Ümbruses leidub hulgaliselt ka muid arheoloogilisi mälestisi (ohvripärn, allikas, kalmed), milledega on seotud ka mitmeid rahvapärimusi. Tallinn-Narva maantee ääres asub 145- aastane männik, kus peetakse peamisi piirkonna sündmuseid.

Purtstes elab 261 inimest, kellest 44 on kuni 14-aastased, 168 15-64 aastased ja 49 üle 65-aastased (Vt ka lk 20 joonis 2).

Joonis 2. Purtses küla elanike arv (allikas Statistikaamet).

Purtses elanik elab valdavalt eramus. Põhiliselt on majades ahiküte, uuemates (10-20 aasta vanustes majades) on välja ehitatud autonoomsed küttesüsteemid tahke kütuse baasil, kortermajad on varustatud tsentraalse veeühenduse ja kanalisatsiooniga. Lüganuse valla heakorrakonkursi raames on Purtses küla kaunid kodud mitmeid kordi saavutanud häid tulemusi.

3.3. Töökohad ja elanike sissetulekud

Piirkonna tööandjateks on Purtses Vineerikoda OÜ, Purtses Pruulikoda OÜ, Purtses Metall OÜ, Taube Catering OÜ, EPCM Consulting OÜ, Aldar Eesti OÜ, Trogar OÜ jt. Tööl käiakse ka Kiviõlis, Rakveres, Kohtla-Järvel, Jõhvis ning mujal lähiümbruses.

Elanike keskmine sissetulek Statistikaameti andmetel on Lüganuse vallas 1 098,10 eurot (Ida-Virumaa keskmine 1 180 eurot, Eesti keskmine 1 553 eurot).

3.4. Ligipääs ja ühistransport

Küla läbib Tallinn-Narva maantee, millel on küla arengule nii positiivne (ligipääs) kui negatiivne mõju (ohutus, müra, heitgaasid, praht). Purtses kohalikud teed on kruusa- ja pinnaskattega. Osaliselt on nende seisukord halb, eriti kevadise lumesulamise ajal ja suvel kuivaperioodil (augud, tolm).

Bussiliiklust, olenemata asukohast Tallinn-Narva maantee ääres, ei saa lugeda toimivaks, sest Purtses peatuvad väga vähesed bussid. Keskustesse nii Püssi, Lüganuse kui Kiviõli suunal on keeruline saada.

Kergliiklusteed külas, külade ja keskuste vahel puuduvad.

3.5. Teenuste kättesaadavus

Lähim lasteaed („Marjake“) asub 10 km kaugusel Püssis. Piirkonna põhikool koos asub 7,7 km eemal Lüganuses.

Purtses tegutseb noortetuba ning eakate päevakeskus.

Lähim perearst on 13 km kaugusel Kiviõli polikliinikus, lähimad apteegid asuvad Kiviõlis ja 14 km kaugusel Aseris. Lähim loomakliinik on samuti Kiviõlis.

Lähimad raamatukogud asuvad Lüganusel, Püssis, Varjal.

Post tuuakse postkastidesse igal tööpäeva hommikul. Lähim postkontor on Kiviõlis, Purtses kaupluses (AldarMarket) asub ka Eesti Posti postipunkt (avatud iga päev 10-19, suvel 10-21). Lähimad pakiautomaadid asuvad Püssis, Aseris ja Kiviõlis. Lähim sularahaautomaat on Kiviõlis.

Ülikiire interneti püsiühendus Purtses puudub, kuid internet on siiski olemas. Samuti asub Purtses Telia mobiilimast, seega vähemalt ühe teenusepakkuja kasutajatel on mobiililevi hea.

Lähimad tanklad asuvad Rannul, Kiviõlis ja Kohtla-Järvel.

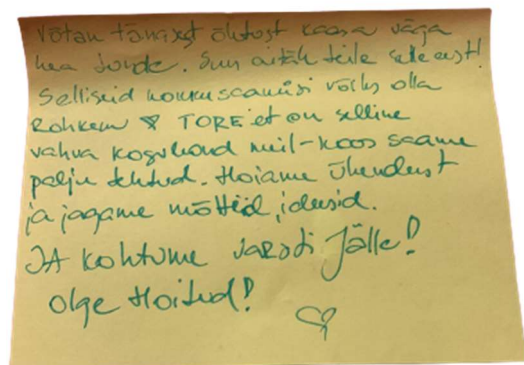
Piirkonnas on tsentraalne prügi äravedu kortermajade juurest. Eramajade omanikel on sõlmitud eraldi lepingud jäätmekorraldusfirmadega. Korraldamata on keskkonnaohtlike jäätmete (vanad akud, patareid, külmikud jne) kogumine.

3.6. Külaelu juhtimine ja koostöö kogukonnas

Purtses Külaselts MTÜ toimetab juba alates aastast 1999. Külaelu juhib kuue liikmeline juhatus. Seltsi eesmärgiks on Purtses küla säilimisele ja harmoonilisele arengule kaasaaitamine, sh maamajanduse, turismi ja rahvuskultuuri toetamine. Külaseltsil puudub tegevuskoht ja ruumid.

Aastate jooksul on välja kujunenud traditsioonilised üritused - kevadised männiku ja maanteeäärte koristustalgud ning volbriöö, võidupüha, jaanipäeva, vabariigi aastapäeva ja jõulude tähistamine. Toimuvad ka regulaarsed küla ja külaseltsi koosolekud.

Esimene küla arengukava oli perioodil 2004-2009, mille eesmärgid täideti osaliselt. Teine küla arengukava kehtis perioodil 2011-2016, eesmärkide täitmine vt tabel 1.

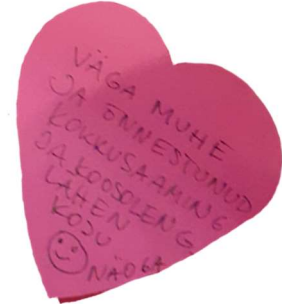
Tabel 1. Purkse külaseltsi arengukava elluviimine 2011-2016

Tegevused 2011-2016	Mis seis, kas aktuaalne
Purtse männiku arendus: skate, ronila, külakiik, kõlakoda, lava, istepingid, palliplatsid, lipuvarras	Skate ja kiik tehtud, kiik lagunenud. Istepingid olemas, vajavad uuendamist, palliplats olemas.
Laste ja noortetoa sisutus	Olemas, vajab uuendamist
Teabetoa kaasajastamine	Tehti uuendamine, vajab uut uuendamist
Vabaõhuürituste korraldamine, heakorralgud	Talguid tehtud
Sillaoru vesiveski ümbruse korrastus	ei ole tehtud
Küla ja vallalastele väljasõitude korraldamine	ei ole tehtud
Matkaraja korrastus	ei ole tehtud
Matkaraja tähistus viitadega	ei ole tehtud
Telkimis-ja lõkkekohtade rajamine	ei ole tehtud
Turismiinfo korraldus, infovoldikud, I- tuba	ei ole tehtud
Prügimajanduse korraldamine	Võiks rohkem prügikaste olla
Vaatamisväärsuste kaardistamine ja sildistamine	ei ole tehtud
Infotahvel turismiinfoga poe juurde	olemas
Koostöö Ida Virumaa turismikeskusega	ei ole tehtud
Koostöölepingud teiste MTÜ-ga	ei ole tehtud
Huvialaringid, võistlused	võrkpall, noortetuba, eakate päevakeskus
Kodulehe, blogi avamine külaseltsi tegemiste ja muu küla puudutava informatsiooni kohta	ei ole tehtud, olemas Facebooki leht ja grupp
Õppereis tutvuma maaeluga mujal Euroopas	ei ole tehtud
Paadikuuri olemasolu	ei ole tehtud
Naabrivalve sisseseadmine	mingil määral
Talude nimed märgistada puidust siltidega	ei ole tehtud
Parendada ühendusi lähimate keskuste vahel	probleemne
Valgustatud kergliiklustee kahe küla vahel	ei ole tehtud
Valgustada maanteel koolibussi peatuste kohad	olemas
Lemmikloomade register sisse viia	ei ole tehtud
Tuuletõkketara rajamine Purkse männikusse	ei ole tehtud

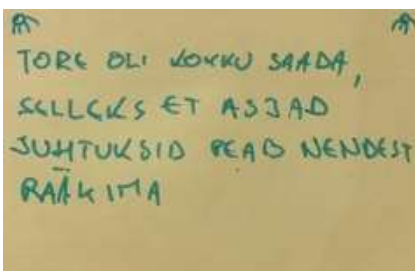
3.7. Sidusrühmade vajadused

Augusti jooksul viidi läbi küsitlus nii veebis kui paberlehel küsitluslehtede abil kohalikus kaupluses, avaldati infot küla Facebooki grupis kui kohalikus ajalehes, käidi ükselt uksele ja täideti küsitlusi intervjuude kaudu. Küsitlusest võttis osa 35 inimest. Küsimused on välja toodud strateegia lisana (vt Lisa 1 Küsitlusleht).

Küsitluse käigus püüdsime välja selgitada Purtse küla tugevused ja väljakutsed, elanike vajadused ja soovid ning ootused kogukonnale ja Lüganuse vallavalitsusele. Lisaks soovisime teada saada, milline näeks elanike arvates välja unistuste Purtse küla.

Küla tugevusteks mainiti kaunist loodust, turvalisust ning kirjeldati Purtset kui rahulikku maakohta elamiseks. Purtse küla pärliteks mainiti nii kaunist loodust, kui ka ettevõtlikuid inimesi, kes on Purtsest teinud tuntud küla (pruulikoda, loss, vineerikoda, metallitööstus, sadam). Puudusteks märgiti kõige enim kehva bussiliiklust, kergliiklustee puudumist ning vähest tänavavalgustust. Samuti mainiti ühtsustunde, koostöö ja kokkusaamise koha puudumist.

Suur osa vastajatest märkis ootusteks kogukonnale leida rohkem võimalusi koostööks ning ühisteks kokkusaamisteks. Ka ootusteks kohalikule omavalitsusele märgiti ära inimeste ärakuulamist, mõistmist, vastutulelikust, vajadusel igakülgset tegutsemist kogukonna hüvanguks, et rahvas jääks oma koju ega pea otsima kodutunnet kusagilt mujalt. Oluliseks peeti kogukonna kaasamist.

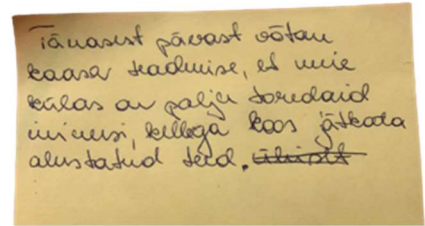
Küsisime külaelanikelt ka seda, et kas ja millega on nad valmis külaellu panustama. Enamus vastanutest olid valmis aitama talgutöödel, järgnes abistamine sündmuste korraldamisel ning sponsorluse leidmisel. 11% vastanutest ei soovi külaelusse üldse panustada.

Unistuste küla kirjeldati kui küla, kus:

- inimeste vahelised suhted on hoolivad ja sõbralikud, toimub vastastikune koostöö;
- külas on traditsioonid, mida inimesed ootavad ja millest rõõmu tunnevad;
- Männikus on külakeskus (tark maja), kus on igas vanuses elanikele tegevust ja mõnusat olemist, võimalik majutada külalisi, korraldada suuremaid sündmuseid, rentida ruume ja teenida tulu;
- Purtse sadamas on arendus, mis avab kauni ligipääsu mere äärde;

- Isemajandav Purtse-kogukond kasvatab ise puhast mürkainete vaba toitu ja turustab ülejäägi;
- Turistidele on rajatud karavaniparkla, rattalaenus, avalik wc ja dušš.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et inimesed on oma elukohaga rahul – paljude vastanute juured on Purtse külas, meeldib kaunis looduskeskkond ja ettevõtlikud inimesed. Küsitluse käigus selgunud vajadused võib välja tuua järgnevalt:

- KOGUKOND: tugevam kogukonnatunne, rohkem kogukonnaüritusi,
- ELU JA KESKKOND: parem infrastruktuur, rohkem erinevaid teenuseid, ettevõtteid ja töökohti, arenev turism,
- VÕIMEKUS: isemajandav oma elektrienergiaga Purtse kogukond, rohkem koostööd vallaga.

3.8. Seosed teiste arengukavadega

Purtse aruka küla strateegia fookusteemad ja eesmärgid seonduvad nii kohaliku omavalitsuse (Lüganuse vald), Virumaa Koostöökogu strateegiaga kui Eesti 2035+ ja valdkondlike strateegiatega.

[Lüganuse valla arengukava 2018-2028](#) fookuses on noored ning kaasav ja kaasaegne juhtimine, arengukava eesmärgid on:

- Lüganuse vallas on uuenduslikud ja tõhusalt korraldatud avalikud teenused;
- Lüganuse vald on edukas näide kaasaegse tööstuse, turismi ning turvalise ja inimsõbraliku elukeskkonna kombinatsioonist;
- Lüganuse vald on Eesti seiklusturismilipulaev ja rahvusvaheliselt tuntud sportimispiirkond.

Meetmetena on nähtud nii taristute kui valdkondade arendamist. Investeeringukavas on toodud kergliiklustee rajamine Tallinn-Narva maanteelt Liimala rannani, Purtse kauplusest Purtse jahisadamani, bussipeatuste korrastamine ja päikesepaneelide abil valgustuse rajamine, ühtsete infotahvlite paigaldamine valda, väikesadamata võrgustiku loomine, elumuprogrammi ja hajaasustuse programmi jätkamine eramute korrastamiseks, laste mänguväljakute rajamine, rannaalade sh Liimala taristu korrastamine.

Purtse aruka küla strateegia seonduv valla arengukavaga – kaasamine ja koostöö arendamine vallaga, teenuste kättesaadavuse parendamine ning elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamine on

olulised ka Puritse arengukavas. Arengukava investeringutekava baasil on koostöövõimalused kindlamad sh omavalitsuse toetus ja finantseerimine. Suurenev koostöö ja suurem osalemine vallaelu planeerimises võimaldab Purtsel ja eesmärke paremini tutvustada ja tegevusi ning rahastusvõimalusi ka valla arengukavasse lisada.

Virumaa Koostöökogu strateegia 2015-2023 eesmärgid on:

- piirkonnas on kasvanud jätkusuutlike töökohtade arv ja/või tõusnud uuenduslike kohalikul ressursil põhinevate teenuste ja toodete arv ning mitmekesisus;
- piirkonna võimekus turistide teenindamiseks on kasvanud;
- piirkond kasutab nutikaid energialahendusi;
- kogukonna ettevõtlikkushoiakud on kõrged, elanike silmaring on lai ja oskusteadmiste tase kõrge;
- noorte ettevõtlikkushoiakud on kõrged, silmaring lai ning oskusteadmiste tase kõrge.

Purtse Aruka küla strateegia seondub otseselt Virumaa Koostöökogu strateegia eesmärkidega – elanike vajadustest lähtuvate fookusteemade seas on uuenduslike kohalikul ressursil põhinevate teenuste ja toodete arendamine, piirkonna võimekuse tõstmine, nutikate energialahenduste kasutamine ja ettevõtlikkus.

Eesti 2035+ eesmärkideks on:

- Eestis elavad arukad, tegusad ja tervist hoidvad inimesed;
- Eesti ühiskond on hooliv, koostöömeelne ja avatud;
- Eesti majandus on tugev, uuendusmeelne ja vastutustundlik;
- Eestis on kõigi vajadusi arvestav, turvaline ja kvaliteetne elukeskkond.

Augustikuus korraldatud Puritse külaelanike küsitluses pidasid vastanud oluliseks samu ülalmainitud punktides nimetatud teemasid. Puritse Aruka küla strateegia peaesmärgiks on turvaline ja kvaliteetne elukeskkond, mis luuakse igapäevase koostöös ning pärandit ja looduse elurikkust hoidvalt.

Siseturvalisuse arengukava 2020-2030

kirjeldab, et turvalisus tähendab stabiilset elukeskkonda, mis algab meist endist, mille puhul ennetamine ja valmisolek on olulised ning koostöö ja nutikate lahenduste kasutamine elementaarne.

Purtse küla peab oluliseks piirkonna turvalisusse panustamist – strateegia üks fookusteemasid on tugev ja võimakas kogukond ning tegevuste seas kriisideks valmistumine ja külla Targa Maja rajamine. Tegevustele saab kaasata maakondlikke siseturvalisuse toetusi.

Eesti teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021-

2035 fookusteemad on:

- digilahendused igas valdkonnas,
- tervisetehnoloogiad ja -teenused,
- kohalike ressursside väärimine,
- nutikad ja kestvad energialahendused,
- elujõuline Eesti ühiskond, keel ja kultuuriruum.

Purtse küla arengukava seostub strateegia pea kõigi fookusteemadega – soovime samuti kaasata nutikaid ja jätkusuutlikke lahendusi, arendada kohalike ressursside baasil lisandväärtust andvaid tooteid-teenuseid ning tagada piirkonna elujõulisus ja kultuur.

Kultuuri arengukava 2021-2030 eesmärgid on:

Eesti kultuurielu on tugev ja toimiv, Eesti kultuurimälu on hoitud ja hinnatud, kultuuri ja loovuse roll ühiskonna arengus on väärtustatud.

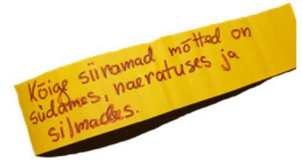
Purtse küla arengukava seostub strateegia eesmärkide ja mõõdikutega – peame samuti piirkonna kultuuripärandi säilitamist ja väärtustamist oluliseks, suurendada kultuuriga tegelemise võimalusi, kaasata noori kultuurivaldkonda.

Noortevaldkonna arengukava 2021-2035 eesmärgid on:

- HOOG – noored on loov ja ühiskonda hoogsalt edasiviiv jõud – hariduse, kultuuri, majanduse, keskkonna ja teiste valdkondade edenemise nügijad ning eestvedajad;
- OSA – noorte õiguste kaitsmine riigis on järjepidev ning noorte aktiivne kodanikuosalus toetatud;
- ISE – kvaliteetne noorsootöö (sh noorte huviharidus) on kättesaadav üle Eesti ning loob kõigile noortele võimalused mitmekülgseks arenguks, eduelamusteks, kogemuste pagasi rikastamiseks ja iseseisvumiseks;
- KINDLUS – noorte üksijäämist ja eemaldumist märgatakse ning ennetatakse kindlustunnet suurendava turvavõrgustiku abil.

Purtse küla arengukava seostub strateegia eesmärkide ja tegevustega – peame samuti noorte kaasamist ja arvamust oluliseks, teenuste arendamist nende vajadustest lähtuvalt ning noortest uute eestvedajate ja aktiivsete kogukonnaliikmete loomine.

3.9. SWOT analüüs

TUGEVUSED:

- Miljööväärtuslik, pika ajalooa rahulik ja piisavalt privaatne elupaik mere ääres.
- Tegusate inimeste rohkus (mitmed ettevõtted, seltsid, vabatahtlikud ühingud).
- Pika traditsiooniga ja kogemustega külaselts (juba 22 aastat tegutsenud).
- Soodus keskkond turismi arendamiseks ja olemasolevad tugevad turismitooted (piirkonna omapära ja ressursid tootearenduses ära kasutatud ja sihtkohana atraktiivne).

VÕIMALUSED:

- Maale elama ja kaugtöö populaarsuse kasv.
- Uued tehnoloogilised ja digitaalsed lahendused, äri- ja koostöömudelid (koostöö klastritega, jagamisteenused, e-kaubandus, rohemajandus jne).
- Aruka küla arengut toetavad programmid ja meetmed (uue EL rahastusperioodi fookus nutikus, jätkusuutlikkus, energiaturvalisus).

NÕRKUSED:

- Teenused, ühendused ja taristu ei vasta kogukonna vajadustele (ebaturvaline ja valgustamata peatustega tiheda liiklusega maantee, korrastamata alad, halb internet).
- Puudub kokkusaamiskoht ja tingimused koostööks (külaseltsil puuduvad oma ruumid).
- Puudulik taristu ja teenused puhkamiseks ja looduses liikumiseks (korrastamata ja kasutuseta alad).
- Vähene koostöö omavalitsuse, muude valdkondade ja koostööpartneritega.

OHT:

- Keskkonda saastavate või elukeskkonda häirivate tööstuste teke (tuumajaamad, tselluloositehas, tuulepargid).
- Maantee muutub ohtlikuks kiirtrassiks (sagenevad liiklusõnnetused, väheneb jalakäijate ohutus ja ligipääs nii küla muudele osadele kui ühistranspordipeatustesse).
- Purtse jääb valla/maakonna arendamisel tahaplaanile (pole arengukavades välja toodud).

TUGEVUSED

- Miljööväärtuslik, pika ajalooga rahulik ja piisavalt privaatne elupaik mere ääres.
- Tegusate inimeste rohkus.
- Pika traditsiooniga ja kogemustega külaselts.
- Soodus keskkond turismi arendamiseks ja olemasolevad tugevad turismitooted.

NÕRKUSED

- Teenused kaugel, ühendused ja taristu ei vasta kogukonna vajadustele.
- Puudub kokkusaamiskoht ja tingimused koostööks.
- Puudulik taristu ja teenused puhkamiseks ja looduses liikumiseks.
- Vähene koostöö omavalitsuse, muude valdkondade ja koostööpartneritega.

VÕIMALUSED

- Maale elama ja kaugtöö populaarsuse kasv.
- Uued tehnoloogilised lahendused, äri- ja koostöömudelid (koostöö klastritega, jagamisteenused, e-kaubandus, era-pakiautomaadid jne).
- Aruka küla arengut toetavad programmid ja meetmed.

OHUD

- Keskkonda saastavate tööstuste teke (tuumajaamad, tselluloositehas, tuulepargid).
- Maantee muutub ohtlikuks kiirtrassiks (liiklusõnnetused, jalakäijate ohutus ja ligipääs).

ANALÜÜS:

Purtse on miljööväärtuslik põneva ajalooga küla mere, jõe, rahvusvaheliste turismi-marsruutide ja Eesti aktiivseima maantee ääres. Maale Elama ja kaugtöö populaarsuse kasv võib liikumist piirkonda veelgi suurendada.

Purtse on mitmed väga heal tasemel turismitooted ja veel suurem potentsiaal saada tunnustatud turismissihtkohaks suurendades piirkonna elanike omavahelist ja koostööd omavalitsuse, teiste piirkondade ja Ida-Virumaa klastritega ning rahvusvaheliste turismimarsruutidega.

Uued tehnoloogilised lahendused ja koostöömudelid võimaldavad teenuste arendamist ja kombineerimist ka maapiirkonnas ja äärealadel. Mitmeid teenuseid saab arendada uude tehnoloogia ning inimeste ja koostööpartnerite abil.

Aruka küla programmi kuulumine, tegusate elanike olemasolu võimaldab rohkem ära kasutada erinevaid toetusprogramme.

Tihedam suhtlemine kohaliku omavalitsusega võimaldab anda teada oma plaanidest küla arendamisel, vajadustest taristu arendamiseks, kogukonna toetamiseks ja paremaks positsiooniks valla arengukava investeringute kavas.

3.10. Fookusteemad

- TUGEV JA VÕIMEKAS KOGUKOND: kogukonnatunde tugevdamine, kogukonnaürituste korraldamine, külaseltsi tegutsemiskoha leidmine, koostöö suurendamine omavalitsuse ja teiste partneritega, isemajandamine.
- VAJADUSTELE VASTAV ELUKESKKOND: parem infrastruktuur, kaunim ja korrastatum ümbrus, looduses liikumisvõimaluste arendamine, uute lahenduste ja mudelite baasil tegevusvõimaluste ja teenuste välja arendamine, turismipotentsiaali ärakasutamine ja uute turismitoodete-teenuste-ettevõtete arendamine, oma elektrienergia tootmine ja kasutamine.

4. SEKKUMISLOOGIKA

4.1. Üldine eesmärk

Purtse Aruka küla strateegia üldiseks eesmärgiks on turvaline ja kvaliteetne elukeskkond, mis luuakse igapäevase koostöös ning pärandit ja looduse elurikkust hoidvalt.

4.2. Arengueesmärgid

1. TUGEV JA VÕIMEKAS KOGUKOND

Kogukonna tegemistes osaleb rohkem elanikke, erinevad oskused ja teadmised on nutikalt ära kasutatud, toimuvad traditsioonilised kogukonnaüritused, toimib koostöö valla ja teiste koostööpartneritega. Purtse külal on olemas valmisolek hakkama saada kriisiolukorras.

Mõõdikud:

- üritustel ja koosolekutel osalejate arv;
- uute eestvedajate ja tegevuste elluviimises osalejate arv;
- elanike hinnang koostööle;
- elluviidud tegevuste-projektide-ürituste arv koostööpartnerite lõikes.

2. VAJADUSTELE VASTAV ELUKESKKOND

Piirkond on korrastatud ja kaunis, eluks vajalikud teenused olemas või nutikalt korraldatud, piirkonna omapära ja ressursid on nutikalt ära kasutatud ettevõtluse, turismi ja teenuste arendamiseks.

Mõõdikud:

- korrastatud objektide ja nende kasutajate arv;
- elanike hinnang elukeskkonnale ja teenustele;
- külastajate tagasiside.

4.3. Strateegia skeem

Purtse Arukas külas on turvaline ja kvaliteetne elukeskkond, mis luuakse igäühe koostöös ning pärandit ja looduse elurikkust hoidvalt.

1. TUGEV JA VÕIMEKAS KOGUKOND

Kogukonna tegemistes osaleb rohkem elanikke, erinevad oskused ja teadmised on nutikalt ära kasutatud, toimuvad traditsioonilised kogukonnaüritused, toimib koostöö valla ja teiste koostööpartneritega, kogukond on kriisides tugev ja kokkuhoidev.

- 1.1. Külasisese suhtlus- ja teavitussüsteemi arendamine
- 1.2. Koostööd ja kaasamist soodustavate ühistegevuste ja ürituste korraldamine
- 1.3. Külaseltsi tegevusmudeli täiendamine, koostöö teiste partnerite ja sektoritega
- 1.5. Kogukonna võimekuse ja säilenõtkuse arendamine

2. VAJADUSTELE VASTAV ELUKESKKOND

Piirkond on korrastatud ja kaunis, eluks vajalikud teenused olemas või nutikalt korraldatud, piirkonna omapära ja ressursid on nutikalt ära kasutatud ettevõtluse, turismi ja teenuste arendamiseks.

- 2.1. Taristu ja elukeskkonna korrashoid ja parendamine
- 2.2. Eluks vajalike teenuste koosdisain
- 2.3. Tootearenduse ja ettevõtlikkuse toetamine

4.4. Tegevussuunad ja arukad lahendused

TEGEVUSSUUND	TEGEVUS	VASTUTAJA	TÄITMISE AEG	MAKSUMUS, RAHASTUSALLIKAS
1. Eesmärk: Kogukonna on head suhted, tegevustes osaleb rohkem elanikke, erinevad oskused ja teadmised on nutikalt ära kasutatud, toimuvad traditsioonilised kogukonnaüritused, toimib koostöö valla ja teiste koostööpartneritega, kogukond on kriisides tugev ja kokkuhoidev.				
1.1. Külasisese suhtlus- ja teavitussüsteemi arendamine	Suhtlemine ja teavitamine Facebook-grupis	Liina, Evelin	Pidevalt	Vabatahtlik töö
	Purtse küla veebilehe loomine, haldus	Helena	2022, jooksvalt	Vabatahtlik töö
	Suhtekorraldus kogukonnas, uute ja vanade elanike integreerimine, oskuste-teadmiste kaardistamine	Külaselts	Jooksvalt	Vabatahtlik töö
	Naabrivalve algatamine	Külaselts	2022	Vabatahtlik töö
1.2. Koostööd ja kaasamist soodustavate ühistevõrgude ja ürituste korraldamine	Kogukonna võimekuse tõstmine (koolitused, õppereisid sh osalemine ja korraldamine)	Külaselts	Kord aastas	IVKE, IVEK, Leader, projektid
	Talgute korraldamine	Külaselts	Kord aastas	Vabatahtlik töö
	Ühisürituste, väljasõitude ja võistluste korraldamine, tähtpäevade tähistamine	Külaselts	Kord aastas	Vabatahtlik töö, projektid
	Eestvedajate leidmine ja huviringide algatamine	Külaselts	Vajadusel	Vabatahtlik töö, projektid
1.3. Külaseltsi tegevusmudeli täiendamine, koostöö teiste partnerite ja sektoritega	Suhete arendamine kohaliku omavalitsusega	Külaselts	Jooksvalt	Vabatahtlik töö
	Kohtumised ja koostöö küla MTÜ-de ja ettevõtetega	Külaselts	Kord kvartalis	Vabatahtlik töö, koostööpartnerid
	Osalemine valla arenguaruteludel	külaselts	Jooksvalt	Vabatahtlik töö
	Virumaa Koostöökogu liikmelisus	Külaselts	Jooksvalt	Vabatahtlik töö
	Ühisprojektid ja koostöö Ida-Viru arendusorganisatsioonidega	Külaselts	Jooksvalt	IVEK, IVKE, VIKO, KOV, TÜ Narva Kolledž

TEGEVUSSUUND	TEGEVUS	VASTUTAJA	TÄITMISE AEG	MAKSUMUS, RAHASTUSALLIKAS
1.4. Kogukonna võimekuse ja säilienõtkuse arendamine	Kriisideks valmisoleku arendamine	Helena (Harmi küla näitel)	2022	Vabatahtlik töö, KOV, projektid, Päästeamet, Purtse Vabatahtlik Pääste
	Targa maja rajamine ja arendamine külakeskuseks	Külaselts	2030	Vabatahtlik töö, KOV, projektid
	Mahetoidu kasvatamine	Külaselts	2030	Vabatahtlik töö, projektid
2. Eesmärk: Piirkond on korrastatud ja kaunis, eluks vajalikud teenused olemas või nutikalt korraldatud, piirkonna omapära ja ressursid on nutikalt ära kasutatud ettevõtluse, turismi ja teenuste arendamiseks.				
2.1. Taristu ja elukeskkonna korrashoid ja parendamine	Purtse männiku arendus külaplatsiks	Külaselts	2025	Vabatahtlik töö, projektid
	Purtse matkaraja taastamine ja arendamine nutikaks	Külaselts	2023	Vabatahtlik töö, projektid
	(Nutikate) viitade, talusiltide, prügikastide paigaldamine	Külaselts	2024	Vabatahtlik töö, projektid
2.2. Eluks vajalike teenuste koosdisain	Ühenduste parandamine keskustega	Külaselts	2028	KOV, maakondlik ühistranspordikeskus
	Energiaturvalisuse lahenduste väljatöötamine	Silver	2029	Vabatahtlik töö, projektid KOV, Eesti Energia jt
	Bussipeatuste tähistamine ja valgustamine	Külaselts	2030	KOV, Transpordiamet
	Külavahelise valgustatud kergliiklustee rajamine	Külaselts	2030	KOV, Transpordiamet
2.3. Tootearenduse ja ettevõtlikkuse toetamine	Kogukonnaturu algatamine	Külaselts	2022	Vabatahtlik töö
	Ettevõtetele info, äriideede edastamine	Külaselts	vajadusel	Vabatahtlik töö
	Vaatamisväärsuste korrastamine, tähistamine	Külaselts	Jooksvalt	Vabatahtlik töö, projektid
	Matkaturistidele teenuste arendamine ja osutamine (WC, dušš, rataste laenutus jm)	Külaselts	2027	Vabatahtlik töö, KOV, projektid, IVEK, IVKE

5. JUHTIMINE JA SEIRE

Purtse aruka küla strateegia elluviimist juhib külaselts. Tegevuste planeerimine, projektide ettevalmistamine, infovahetus ja tegevuste elluviimine toimub külaseltsi ja elanike koostöös. Järgmise aasta tegevuskava vaadatakse üle vähemalt 3 kuud enne uue perioodi algust.

Tegevuste edenemist, finantsvahendite planeerimist ja kasutamist jälgib külaseltsi juhatus. Strateegia rakendamisele ja tulemustele annavad hinnangu külaseltsi liikmed ja piirkonna elanikud kord aastas külaseltsi koosolekul.

Arengustrateegiat ja tegevussuundade kavasad ajakohastatakse igal aastal vastavalt vajadustele ja toimunud muutustele. Uue strateegia koostamine algab kehtiva arengustrateegia eesmärkide täitumisel või vähemalt 1-2 aastat enne strateegia perioodi lõppu.

Eesmärkide saavutamise hindamine ja tegevuskava elluviimise seire toimub iga-aastaselt alltoodud maatriksite alusel.

5.1. Eesmärkide saavutamise maatriks

EESMÄRK	MÕÕDIKUD	BAASTASE (2022)	MUUTUS (AASTA)	JÄRELDUS
1. Eesmärk: Kogukonna tegemistes osaleb rohkem elanikke, erinevad oskused ja teadmised on nutikalt ära kasutatud, toimuvad traditsioonilised kogukonnaüritused, toimib koostöö valla ja teiste koostööpartneritega.	* üritustel ja koosolekul osalejate arv; * uute eestvedajate ja tegevuste elluviimises osalejate arv; * elanike hinnang koostööle; * projektide-ürituste-tegevuste arv koostööpartnerite lõikes.	15 5 Ühtsustunne ja koostöö puudub. KOV tegevustoetus esimest aastat		
2. Eesmärk: Piirkond on korrastatud ja kaunis, eluks vajalikud teenused olemas või nutikalt korraldatud, piirkonna omapära ja ressursid on nutikalt ära kasutatud ettevõtluse, turismi ja teenuste arendamiseks.	* korrastatud objektide ja teenuste kasutajate arv; * elanike hinnang elukeskkonnale ja teenustele; * külastajate tagasiside.	0/0 Kehvad ühendused, ebastabiilne elekter, ebaturvalised liikumisteed korrastamata alad ja vähe looduses liikumise võimalusi.		

5.2. Tegevuskava seire maatriks

TEGEVUSSUUND	TEGEVUS	AASTA	TÄITMISE SEIS (Alustamata, Ettevalmistamisel, Osaliselt täidetud, Täidetud)
1. Eesmärk: Kogukonnas on head suhted, tegevustes osaleb rohkem elanikke, erinevad oskused ja teadmised on nutikalt ära kasutatud, toimuvad traditsioonilised kogukonnaüritused, toimib koostöö valla ja teiste koostööpartneritega, kogukond kriisides tugev ja kokkuhoidev.			
1.1. Külasisese suhtlus- ja teavitussüsteemi arendamine	Suhtlemine ja teavitamine Facebook-grupis		
	Purtse küla veebilehe loomine, haldus		
	Suhtekorraldus kogukonnas, uute ja vanade elanike integreerimine, oskuste-teadmiste kaardistamine		
	Naabrivalve algatamine		
1.2. Koostööd ja kaasamist soodustavate ühistegevuste ja ürituste korraldamine	Kogukonna võimekuse tõstmine (koolitused, õppereisid sh osalemine ja korraldamine)		
	Talgute korraldamine		
	Ühisürituste, väljasõitude ja võistluste korraldamine, tähtpäevade tähistamine		
	Eestvedajate leidmine ja huviringide algatamine		
1.3. Külaseltsi tegevusmudeli täiendamine, koostöö teiste partnerite ja sektoritega	Suhete arendamine kohaliku omavalitsusega		
	Kohtumised ja koostöö küla MTÜ-de ja ettevõtetega		
	Osalemine valla arenguaruteludel		
	Virumaa Koostöökoogu liikmelisus		
	Ühisprojektid ja koostöö Ida-Viru arendusorganisatsioonidega		

TEGEVUSSUUND	TEGEVUS	AASTA	TÄITMISE SEIS (Alustamata, Ettevalmistamisel, Osaliselt täidetud, Täidetud)
1.4. Kogukonna võimekuse ja säilienõtkuse arendamine	Kriisideks valmisoleku arendamine		
	Targa maja loomine ja arendamine külakeskuseks		
	Mahetoidu kasvatamine		
2. Eesmärk: Piirkond on korrastatud ja kaunis, eluks vajalikud teenused olemas või nutikalt korraldatud, piirkonna omapära ja ressursid on nutikalt ära kasutatud ettevõtluse, turismi ja teenuste arendamiseks.			
2.1. Taristu ja elukeskkonna korrashoid ja parendamine	Purtse männiku arendus külaplatsiks		
	Purtse matkaraja taastamine ja arendamine nutikaks		
	(Nutikate) viitade, talusiltide, prügikastide paigaldamine		
2.2. Eluks vajalike teenuste koosdisain	Ühenduste parandamine keskustega		
	Energiaturvalisuse lahenduste väljatöötamine		
	Bussipeatuste tähistamine ja valgustamine		
	Külavahelise valgustatud kergliiklustee rajamine		
2.3. Tootearenduse ja ettevõtlikkuse toetamine	Kogukonnaturu algatamine		
	Ettevõtetele info, äriideede edastamine		
	Vaatamisväärsuste korrastamine, tähistamine		
	Matkaturistidele teenuste arendamine ja osutamine (WC, dušš, rataste laenutus jm)		

LISAD

Lisa 1. Küsitlusleht

Lp. Purtse küla elanik!

Purtse Külaselts MTÜ on liitunud maaelu edendava programmiga Arukad Külad.

Arukate Külade (Smart Villages) kontseptsioon viitab jätkusuutlikele maapiirkondadele ja kogukondadele, kus kasutatakse olemasolevaid tugevusi ja luuakse uusi võimalusi, et kõigi vanuserühmade inimestel on seal hea elada. Nende külade puhul täiustatakse traditsioonilisi ja uusi võrgustikke ning teenuseid. Eesmärk on tõsta kohalike elanike ja ettevõtete heaolu! Rohkem infot programmi kohta leiad siit: <https://www.maainfo.ee/index.php?page=3824>

Programmis osalemiseks vajame külaelanike mõtteid, et kaardistada hetkeolukord.

Hea Purtse küla elanik, palun leia aega, et vastata kümnele küsimusele.

Vastamise viimane päev on 20. august 2021.

Sinu mõtted on väga olulised!

Ette tänades panuse eest,
Purtse Külaselts MTÜ

Küsimused:

1. Miks on Sinu arvates Purtse külas hea elada?
2. Millest tunned Purtse külas puudust?
3. Mis vajab paremaks tegemist?
4. Millised on Sinu ootused kogukonnale ehk oma küla elanikele?
5. Millised on Sinu ootused Lüganuse vallavalitsusele?
6. Millega oled valmis panustama Purtse kogukonda? (Tõmba sobivale variandile ring)
 - talgutöö
 - sündmuste korraldamine
 - sponsori leidmine
 - ei soovi panustada
 - muu

.....
.....
.....
7. Mida soovid teha külahuviga koos?
8. Milline on Sinu unistuste Purtse küla?
(Unistamisel pole piire, jaga mõtteid, mis võivad tunduda ka võimatud)
9. Mis on Purtse küla pärlid? Mille üle oled uhke?
10. Küsimus, mida ei küsitud. Sinu ettepanek või kommentaar, mida soovid lisada.

*Sinu ees- ja perekonnanimi?

.....

* Kui soovid saada edaspidi infot või osaleda kogukonna koostöös, lisa oma kontaktid:

1. e-posti aadress
2. telefoninumber.....

Lisa 2. Mõttetalgute SWOT-analüüs

